

МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
МИНИСТАРСТВО НАУКЕ, ТЕХНОЛОШКОГ РАЗВОЈА И ИНОВАЦИЈА РЕПУБЛИКЕ
СРБИЈЕ
РЕГИОНАЛНИ ЦЕНТАРИ ЗА ТАЛЕНТЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

РЕГИОНАЛНО ТАКМИЧЕЊЕ ТАЛЕНТОВАНИХ УЧЕНИКА СРЕДЊИХ ШКОЛА, ПО
НАУЧНИМ ОБЛАСТИМА И НАСТАВНИМ ПРЕДМЕТИМА, РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ,
18. АПРИЛ 2026.

Т Е С Т И З Ф И З И К Е
СРЕДЊА ШКОЛА, 4. РАЗРЕД

Попуњава ученик (попунити читко штампаним словима)

Регионални центар за таленте: _____

Име и презиме: _____

Школа: _____

Град: _____ Разред: _____

_____
(потпис ученика) *Попуњава комисија*
Број бодова:

*Време израде теста 90 минута! Тест има 12 задатака. Погрешан одговор не доноси ни
позитивне ни негативне бодове.*

Пажљиво прочитај питања! Прецртани и дописани или преправљани одговори се не признају. Оцењује се само питање у коме су сви одговори тачни. Укупан број бодова на тесту је 40.

СРЕЋНО!

I. Допуни реченице

1. Творац специјалне теорије релативности је _____ . (2)

2. У случају да се инерцијални референтни системи крећу много мањим брзинама од брзине светлости у вакуму, Лоренцове трансформације координата своде се на _____ трансформације. (2)

II. Одговори са ДА или НЕ

3. Може ли се тело кретати брзином која је већа од брзине светлости у вакуму? (3)

4. Излазни рад електрона из метала је 4eV . Да ли може доћи до фотоефекта ако се метал озрачи светлошћу: (4)

а) Таласне дужине 250nm ;   да   не

б) Фреквенције 10^{15}Hz ?   да   не

III. Допуни реченице

5. Укупна емисиона моћ апсолутно црног тела сразмерна је _____ степену температуре тела. (4)

6. Минимална енергија потребна електрону да би напустио метал назива се _____ . (3)

IV. Заокружи тачан одговор

7. Са космичког брода који се приближава Земљи брзином $0,3c$ шаље се ласерски импулс ка Земљи. Брзина ласерске светлости за посматрача на Земљи је: (3)

а) $1,3c$ б) $0,7c$ в) $13/7c$ г) $7/13c$ д) c

8. Појам кванта енергије електромагнетног зрачења у физици први је увео: (3)

а) Ајнштајн   б) Комптон   в) Болцман   г) Кирхоф   д) Планк

V. Задаци

9. Акцелератор је убрзао радиоактивно језгро до брзине $0,4c$. У тренутку излетања из акцелератора, језгро емитује електрон брзином $0,75c$ у односу на акцелератор. Наћи брзину електрона у односу на језгро ако електрон излеће у смеру кретања језгра. (4)

10. Сопствена дужина штапа је 1m . Колика је дужина штапа у систему у којем се он креће брзином $0,6c$, дуж правца своје дужине. (4)

11. Одредити температуру при којој је емисиона моћ апсолутно црног тела 10kW/m^2 . (4)

12. Одредити црвену границу фотоэффекта за цезијум ако је при озрачивању његове површине светлошћу таласне дужине 400nm максимална брзина фотоелектрона $6,5 \cdot 10^5\text{m/s}$. (4)

$$c=2,998 \cdot 10^8\text{m/s}; 1\text{eV}=1,602 \cdot 10^{-19}\text{J}; \sigma=5,67 \cdot 10^{-8}\text{W/m}^2\text{K}^4; m_e=9,11 \cdot 10^{-31}\text{kg}; h=6,626 \cdot 10^{-34}\text{Js}$$

Задатак	Бодови	Освојено
1	2	
2	2	
3	3	
4	4	
5	4	
6	3	
7	3	
8	3	
9	4	
10	4	
11	4	
12	4	

**РЕШЕЊА ТЕСТА РЕГИОНАЛНОГ ТАКМИЧЕЊА ТАЛЕНТОВАНИХ УЧЕНИКА
СРЕДЊИХ ШКОЛА, ПО НАУЧНИМ ОБЛАСТИМА И НАСТАВНИМ
ПРЕДМЕТИМА, РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ, 18. АПРИЛ 2026.**

1. Алберт Ајнштајн
2. Галилејеве трансформације
3. Не може
4. $hc/\lambda = A_i$; $A_i = 4 \cdot 1,602 \cdot 10^{-19} \text{J} = 6,408 \cdot 10^{-19} \text{J}$
- a). $hc/\lambda = 6,626 \cdot 10^{-34} \text{Js} \cdot 2,998 \cdot 10^8 \text{m/s} : (250 \cdot 10^{-9} \text{m}) = 0,7946 \cdot 10^{-17} \text{J} = 79,46 \cdot 10^{-19} \text{J} > 6,408 \cdot 10^{-19} \text{J}$ (да)
- б). $h\nu = 6,626 \cdot 10^{-34} \text{Js} \cdot 10^{15} \text{Hz} = 6,626 \cdot 10^{-19} \text{J} > 6,408 \cdot 10^{-19} \text{J}$ (да)
5. Четврто
6. Излазни рад електрона
7. д)
8. д)
9. $v' = 0,5c$
10. $l = 80 \text{cm}$
11. $E = \sigma \cdot T^4$; $T = 648 \text{K} = 375^\circ \text{C}$
12. $\lambda_0 = 653 \text{nm}$